

PYHÄJÄRVIJUHLAT KAUVATSALLA 7. JA 8.8.1954

Vpl - Pyhäjärvi juhlien perinne on pitkä vuodesta 1948 lähtien. Vielä 50-luvulla oli yltiöpäisyyttä järjestää juhlia pienilläkin sijoituspaikkakunnilla vaatimattomissa olosuhteissa.

Juhlijoina oli runsaasti, yleensä jopa lähes 1000 henkeä. Juhlamatkat kuljettiin kuorma- ja linja-autoilla. Pääjuhlat olivat pääasiassa ulkoilmatilaisuuksia; oltiin säiden armoilla.

Näin oli myös 1954 Kauvatsalla, jossa sadepäivästä johtuen sunnuntain pääjuhla jouduttiin siirtämään urheilukentältä viereisen seuratalon sisätiloihin.

Lalli kertoi tiistaina 10.8.1954 Kauvatsan Pyhäjärvi juhlista seuraavaa:

Noin tuhanteen nouseva vierasjoukko kokoontui viime sunnuntaina viettämään Pyhäjärvi-juhlaa Kauvatsalla.

Pyhäjärvi-juhlan jatkuessa sunnuntaina Kauvatsalla kansoitti noin tuhatlukuinen yleisöjoukko – sekä entisiä pyhäjärveläisiä että myöskin paikallisia asukkaita – juhlapaikat. Päivän ohjelmaan kuuluivat mm. juhla jumalanpalvelus Kauvatsan kirkossa, kunnianosoitus sankarihaudalla sekä pääjuhla, joka sateen johdosta jouduttiin viettämään Kauvatsan seuratalossa.

Päivän juhlallisuuDET aloitettiin klo 9.30 kirkon edustalla yli 300 vuotta vanhan entisen Pyhäjärven kirkonkellon soitolla. Kellojen äänen vaimennuttua lauloi Pyhäjärven kirkkokuoro ”Kellot kaikuu, kellot temppelin” ja tämän jälkeen puhui mv. Eemil Hinkkanen Kauvatsan seurakunnan syntymävaiheista ja kuvaillen tämän jälkeen vastikään kaikuneen vanhan kirkonkellon vaihteita. Tässä Pyhäjärven vanhassa kellossa on vuosiluku 1634, jolloin kello luovutettiin seurakunnan käyttöön ja monet ovat ne vaiheet, jotka se sittemmin on joutunut läpikäymään. ”Tämä kello on nähnyt lahjusmaan kirot ja se on nähnyt murheen mutta myöskin ilon päiviä”. Tämän jälkeen saatiin vielä hetkinen kuulla kellojen kaikua.

Juhla jumalanpalveluksen alkaessa oli Kauvatsan kirkko täytynyt ääriään myöten juhlaväestä. Tilaisuudessa lauloi Pyhäjärven kirkkokuoro aluksi mv. Eino Kaasalaisen johdolla ”Pyhäaamun rauha”. Jumalanpalveluksen aikana toimi mv. Kaasalainen urkurina ja liturgina oli rovasti Wiika. Virren 343 jälkeen piti juhlasaarnan entinen Pyhäjärven kappalainen, khra Heikki Lempinen, joka saarnatekstikseen oli valinnut I Kuningastenkirjan 18 luvun jakeet 36–39. Puheessaan hän totesi, että Herra puhuu meille tältäkin paikalta. Hän puhuu meille tulen kautta ja paljon on Herra tarkoittanut niille, joille hän tulen kautta puhuu. Me muistamme tulossa Karjalan kirkkoja ja koteja. Jokainen palava seinähirsi poltti meitä sydänjuuria myöten. Mutta kaikella on tarkoituksensa. Ja tuhkanakin sisältä nousee uutta versoa. Polvet ovat käyneet kankeiksi Herran edessä ja siksi Herra panee meidät kulkemaan tulen lävitse, jotta oppisimme tuntemaan pelastuksen. Se kansa, joka maahan vaipuu Herran edessä, sitä hän kuljettaa läpi tulen. Herra vie meitä sinne, missä vain häntä kiitetään. Saarnan päätyttyä laulettiin virsi 168, jonka aikana koottiin kolehti Pyhän-Säätiölle ja loppuliturgian piti rov. Wiika. Jumalanpalveluksen päätyttyä oli kunnianosoitus sankarihaudalla.

Pyhjärven kirkkokuoron laulettua ”Oi kallis Suomenmaa” puhui rov. K. A. Wiika sankarivainajien muistolle ja tämänjälkeen laskivat Pyhän-Säätiön seppelleen mv. Jalmari Pusa, ruustinna Wiika ja mv. Matti Hinkkanen ensiksimitun puhuessa. Tilaisuuden päätteeksi laulettiin yhteisesti ”Sun kätes Herra voimakkaan”.

Pyhjärvi-juhla alkoi klo 14 Kauvatsan seuratalossa, jonka suojat olivat täyttyneet juhlaväestä. Kun Kiikan soittokunta oli aluksi esittänyt torvisoittoa pankinjohtaja P. Puseniuksen johdolla, laulettiin yhteisesti Karjalaisten laulu ja tämänjälkeen lausui V. Toiviainen juhlayleisön tervetulleeksi. Puheessaan hän totesi, että juhlan tarkoituksena on kokoontua yhteen vanhojen muistojen äärelle. ”Me karjalaiset olemme menettäneet kotiseutumme, olemme joutuneet vieraaseen ympäristöön. Mutta kun kohdistamme rakkautemme tähän uuteen ympäristöön, huomaamme, että olemme saaneet uuden kotiseudun, eikä silloin enää voi puhua kodittomuudesta. Yhteenkuuluvaisuus on voimaa, se on voima, joka muuttaa kaiken hyväksi”.

Rouva Siiri Karppasen lausuttua Martti Tenkasen Pyhjärvi-juhlaa varten kirjoittaman runon ”Muistanethan vielä”, seurasi agr. Einari Kukon esitelmä karjalaisuudesta. mielenkiintoisella tavalla selvitteli esitelmöitsijä kysymystä, mitä karjalaisuus merkitsee tuoden tutkimusten valossa esille niitä piirteitä, jotka liittyvät Karjalan heimon jäseniin.

Väliajan jälkeen aloitettiin ohjelma jälleen torvisoittoaesityksillä, joita seurasi mv. Jalmari Pusan juhlapuhe. Puheessaan vei mv. Pusa kuulijat muistoissaan kymmenen vuoden takaisin aikoihin luoden elävän kuvan niistä päivistä, jolloin Karjalan heimo vaikeuksien ja kärsimysten keskellä oli joutunut viettämään sodan kriittisinä hetkinä.

Tämän jälkeen kuultiin Pyhjärven kirkkokuoron laulua Eino Kaasalaisen johdolla ja Irma Haapasaaren lausuntaa. Vapaan sanan aikana esitettiin Kauvatsan kunnan ja Karjalan Liiton tervehdykset ja lämmin yhdessäolohetki päättyi mv. Matti Hinkkasen päättäjäispuheeseen sekä yhteisesti laulettuun Maamme-lauluun.

Juhlan väliajalla juostiin Kaiun muistoviesti, johon osallistui kuusi joukkuetta. Viestin tulokset muodostuivat seuraaviksi: 1) Kauvatsan I-joukkue 2.18, 2) Huittinen 2.24,2, 3) Kauvatsan II-joukkue 2.27,2, 4) Kiikka 2.30, 5) Keikyä 2.31,8, 6) Suodenniemi 2.40.

Nyt, 56 vuoden jälkeen, on taas aika kokoontua Kauvatsalle 17. ja 18.7. viettämään Vpl Pyhjärvijuhlia. Juhlapaikat ovat lähes samat tutut kuin 50-luvulla.



Talven, kevään ja alkukesän Pyhjärvillehdessä tulee olemaan Kauvatsaan ja Vpl Pyhjärvijuhliin liittyviä artikkeleita.

Tervetuloa Kauvatsalle.

Juhlatoimikunta

Tuomo Hinkkanen